Expertisecentrum **Mobiele Techniek**

POWER+ MAGAZINE

maart 2014
Jaargang 3 - Nummer 1

ZUINIG MET DIESEL

LEARNING BY DOING

In dit nummer o.a.:

'Optimaal rendement uit elke druppel'
'Het geld ligt op straat'
'Zodra je het snapt, ziet de wereld er anders uit'

POWER+ Magazine

Inhoud

3 **'Optimaal rendement uit elke druppel diesel'**
Trainer Johan Brinks wil het onderste uit de kan

4 **'Het geld ligt op straat'**
Brandstofbesparing: gedeeld inzicht en verantwoordelijkheid

6 **'Zodra je het snapt, ziet de wereld er anders uit'**
Trainer Robert Janssen over taaie kost van de mechanica

maart 2014
Jaargang 3 - Nummer 1

POWER+ is een uitgave van PTC+

PTC+
Zandlaan 29, 6717 LN Ede
Postbus 32, 6710 BA Ede

Tel: 088 020 6400
Fax: 088 020 6401
E-mail: info@ptcplus.com
Internet: www.ptcplus.com

Colofon

Redactie: Jos Steehouder
Fotografie: Henk Ruitenbeek, Jos Steehouder
Vormgeving: Tim Aarnink
Druk: Senefelder Misset, Doetinchem
ISSN: 2115-0676

VOOR NIETS ...

Terwijl u deze aflevering van ons magazine POWER+ in handen hebt, kan het zomaar zijn dat het voorjaar zich al aankondigt. Krokussen uit de grond, het eerste weldadig warme voorjaarszonnetje: heerlijk! Het voorjaar is per definitie een uitbarsting van energie, van groei en van bloei.

Als de krokussen de grond uit schieten, is er met name in de landbouwmechanisatie veel werk aan de winkel. In tegenstelling tot de natuur krijgen ondernemers hun energie niet cadeau. Voor de ondernemer geldt letterlijk: voor niets gaat de zon op, alle andere energie kost geld, steeds méér geld. Denk alleen maar even aan de rode diesel die is afgeschaft. Alleen al daardoor zijn de brandstofkosten in het afgelopen jaar met ongeveer een kwart gestegen.

Daarom staat dit magazine in het teken van brandstofbesparing. Onze praktijktrainers weten hoe u in uw bedrijf zuiniger kunt omspringen met energie. Een kwestie van nieuwe gewoontes, meer aandacht en betere communicatie. Besparingen van tien tot vijftien procent zijn na een training eerder regel dan uitzondering. In een gemiddeld bedrijf dat 400.000 liter diesel per jaar gebruikt, is dat geen sinecure.

In dit magazine leest u daarom veel over het hoe en waarom van onze specifieke trainingen over brandstofbesparing en aandachtig omgaan met brandstof, onderhoud en de eigen gezondheid van de medewerkers.

Ik wens u veel leesplezier,

Jenny van den Bovenkamp
Directeur PTC+

Trainer Johan Brinks wil het onderste uit de kan

'OPTIMAAL RENDEMENT UIT ELKE DRUPPEL DIESEL'

"Brandstofbesparing is eigenlijk niet het goede woord", vindt trainer Mobiele Techniek Johan Brinks, van PTC+. "Tijdens de trainingen die ik geef, spreek ik liever over brandstofefficiency. Die term dekt de lading beter. Waar het écht om gaat is dat je uit elke druppel diesel optimaal rendement haalt."

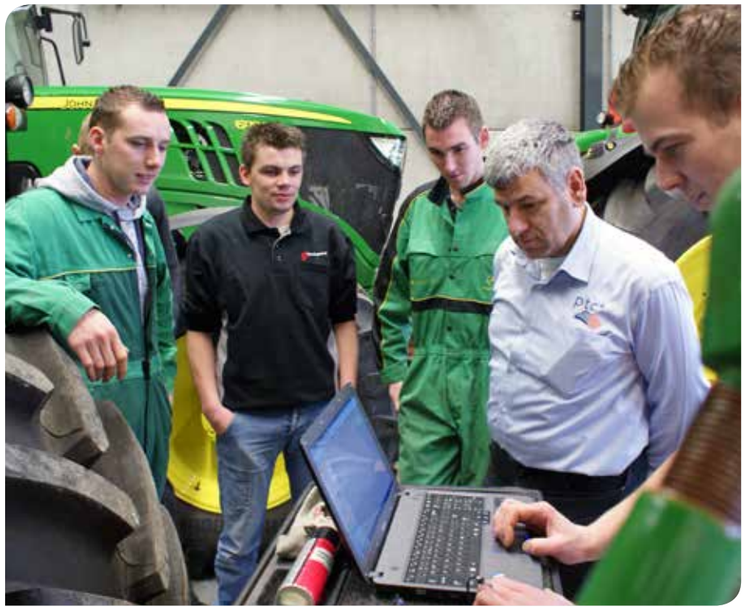

Deelnemers aan een cursus tijdens het 'uitlezen' van een machine. Gemiddeld draaien ze een kwart van de tijd stationair.

Johan Brinks is door de wol geverfd in de landbouwmechanisatie, als technisch specialist en als trainer bij PTC+. Met grote regelmaat geeft hij trainingen waarbij medewerkers én managers van loonbedrijven aan het denken worden gezet over hun energieverbruik. "Een gemiddeld loonbedrijf gebruikt per jaar 400.000 liter. Een besparing van tien tot vijftien procent is vrijwel zonder uitzondering haalbaar. Dat is toch een mooie wetenschap, nu de laatste druppels goedkope rode diesel verbruikt zijn, waardoor de brandstofkosten voor de sectoren groen en grond en infra zomaar met 25 procent zijn toegenomen."

Bedrogen

Er zijn enorm veel factoren van invloed op een efficiënt brandstofverbruik, vertelt Johan Brinks. De trekkermachinist kan daarom soms bedrogen uitkomen. "Het is heel goed mogelijk dat je met optimale toerentallen aan het werk bent, maar toch tegenvallende resultaten boekt. Vaak is er dan iets aan de hand met de instellingen van de machine achter de trekker."

"Dan zijn misschien de messen van de maaier niet goed scherp. Of zijn de schijven van de zodenbemester niet op tijd gesmeerd zodat ze niet soepel draaien. Of misschien is dan de bandenspanning niet goed. Dat zijn allemaal factoren die van grote invloed zijn op het dieselgebruik. Het gaat dus om het totale samenspel: daaraan kun je het vakmanschap van de trekkermachinist herkennen. Want een vakman heeft de scharen van de ploeg scherp en ploegt niet dieper dan strikt nodig is."

Op maat

De trainingen 'brandstofbesparing' worden in overleg met het bedrijf op maat samengesteld. "Ik dring er altijd wel op aan dat de ondernemer of iemand uit het management zelf ook aan de training meedoet, of althans de eerste paar uurtjes aanwezig is. Want de manier waarop medewerkers vanuit de organisatie worden aangestuurd is medebepalend voor het succes. Als de druk vanuit het kantoor dagelijks hoog wordt opgevoerd en de aansturing altijd haast ademt, dan bereik je je doelen niet. Het gaat er juist om dat je zorgvuldiger gaat plannen, zodat haastig rijden minder vaak nodig is. Dan kunnen medewerkers hun opdrachten geconcentreerd uitvoeren. En dat scheelt heel veel brandstof."

Trainingen over brandstofgebruik beginnen vaak in een wat lacherige sfeer, vertelt Johan. "Zo van: 'die man gaat ons leren hoe we het gaspedaal moeten bedienen'. Maar als ik dan vraag of ze weten hoeveel »

Meer weten over trainingen brandstofbesparing? www.ptcplus.com

liters brandstof het bedrijf per jaar gebruikt, reken ik voor wat een besparing van tien of vijftien procent oplevert. En dan is het mijn beurt om een grap te maken: “Als jullie dat voor elkaar krijgen, kan de baas jullie best meenemen voor een weekendje Parijs.”

Eigenbelang

“De medewerkers moeten leren zien dat het belang van hun werkgever ook hun eigenbelang is”, zegt Johan Brinks. “De werkgelegenheid is in een financieel gezond bedrijf nu eenmaal beter gewaarborgd, dat snapt iedereen. Geleidelijk duiken we in de materie: de helft van wat een trekker of een graafmachine kost, is brandstof. De rest is afschrijving, onderhoud, rente, verzekering, stalling, noem maar op. Berekeningen, machine-instellingen, gewoonten: ze komen allemaal voorbij in de ochtendsessie van de training”.

In de middag gaan de deelnemers onder leiding van Johan het veld in. “Liefst hebben ze het materieel bij zich waarmee ze dagelijks werken. Hun eigen trekker dus, een machine die ze kennen. Dan gaan we in de praktijk doen, wat we in de ochtend hebben besproken. We spelen met instellingen als eco en power. We rijden snel en we rijden langzaam over de akker, we vragen veel of weinig olieopbrengst in de hydraulische installatie. Onderwijl meten we het verbruik van de machines. Die manier van werken biedt houvast voor discussiepunten: wat is je rijstrategie? Hoe kun jij er zelf voor zorgen dat je je klus keurig klaart met zo min mogelijk diesel?”

Uitlezen

Johan Brinks ziet de motivatie van de medewerkers in de loop van de dag steevast toenemen. “Het kan een sport zijn om zo hard mogelijk over de akker te rijden, maar het kan ook een sport zijn om het zo efficient mogelijk te doen. Moderne machines bieden allerlei technische mogelijkheden, óók om ze achteraf ‘uit te lezen’. Wat blijkt: uit metingen blijkt dat machines gemiddeld een kwart van de tijd stationair draaien. Dan gebeurt er dus eigenlijk niets. De kunst is dus lering te trekken uit de meetgegevens van de machine en daar de machinist ook bij te betrekken.”

Brandstofbesparing: gedeeld inzicht en verantwoordelijkheid

‘HET GELD LIGT OP STRAAT’

“De winstmarges in onze sectoren zijn door de crisis smal geworden”, zegt Erna Berends, Coördinator Scholing van CUMELA Nederland, de brancheorganisatie voor ondernemers in groen, grond en infra. “Dat is een van de redenen waarom we de leden van onze organisatie een uitgebreid pakket aan trainingen aanbieden. Zo helpen we hen kennis en inzicht te verwerven waarmee ze hun kwaliteit kunnen verhogen en ook kosten kunnen besparen.”

Het trainingspakket van CUMELA Nederland beslaat zo’n 40 verschillende trainingen, veelal gericht op bedrijfseconomische en vakinhoudelijke vraagstukken. Van die trainingen springt de training brandstofbesparing in het oog. “Die training wordt gegeven door PTC+ in Ede en we weten inmiddels dat de resultaten spectaculair kunnen zijn. Als gevolg van zo’n training zijn besparingen van vijf tot tien procent haalbaar. In onze sector wordt in totaal ongeveer 325 miljoen liter diesel per jaar verbruikt; dus dan gaat het al snel over grote bedragen. Om niet te zeggen: het geld ligt op straat.”

Nadenken

Wie wil komen tot structurele brandstofbesparing, moet optimaal gebruik maken van de techniek van moderne machines. Veel effect is te bereiken met de juiste hydrauliek-instellingen of het beter benutten van het motor-koppel. Een training bij PTC+ kan veel bijdragen om het vakmanschap van de trekkermachinist te verbeteren en daarmee besparingen te bewerkstelligen.

Maar het is ook belangrijk om nog wat stappen verder te kijken. “We willen dat ondernemers goed nadenken over de doelen die ze willen bereiken en over de manier waarop ze dat doen. Uiteindelijk zijn de medewerkers binnen het bedrijf van doorslaggevende belang. Hoe ga je hen motiveren? Wat krijgen zij terug voor hun goede gedrag? Wanneer ben je als ondernemer tevreden? Dat betekent dat je als ondernemer open kaart moet durven spelen tegenover je medewerkers. Het vraagt een nieuwe benadering, van gedeeld inzicht en gedeelde verantwoordelijkheid”, zegt Erna Berends.

Bewust werken

Volgens haar is brandstofbesparing vooral een kwestie van heel bewust met je werk bezig zijn, wat geldt voor zowel de ondernemer als de medewerkers. “De tijd is misschien wel rijp voor een soort van bedrijfs-mindfulness. Uiteindelijk draaien zaken als energiebesparing vooral om aandachtig werken; aandacht voor kwaliteit, voor veiligheid, voor duurzaamheid en dus ook voor economie. Wij denken dat medewerkers die aandachtig omgaan met brandstofgebruik zich uiteindelijk ook bewuster zijn van hun positie in de omgeving waar ze werken en zorgvuldiger met elkaar communiceren. Om wat te noemen: jaarlijks ontstaat 40.000 keer schade aan ondergrondse infrastructuur, zoals leidingen, door graafwerkzaamheden. Dat aantal willen we naar beneden krijgen, want zulke schades leiden tot storingen, kosten geld en zijn niet goed voor het imago van onze sector.”

Geweldig

Erna Berends: “Iedereen snapt best dat het geweldig kan voelen om zo’n zware machine op vol vermogen over de akker te jagen. Tijdens de training brandstofbesparing van PTC+ laten we echter zien wat je kunt besparen door heel economisch op bijvoorbeeld driekwart van het vermogen te werken. En we rekenen samen uit wat dat scheelt aan slijtage van de machine, vermijdbare onderhoudskosten en milieubelasting.”

Maar daarmee is nog steeds niet alles benoemd. De gedragsverandering die wordt ingegeven door brandstofbesparing, werkt positief door op de gezondheid van de werknemers. Want door met meer aandacht en meer anticiperend te werken, vermijden medewerkers onnodige haast en dat leidt tot stressreductie. Door gelijkmatiger te rijden, kunnen truckchauffeurs of tractormachinisten het ‘stuiteren’ van hun machines verminderen. Dat is echt een stuk gezonder voor het lichaam, aldus Erna Berends.

Communicatie

Brandstofbesparing is natuurlijk voor een deel een kwestie van techniek, maar veel meer nog een kwestie van gedrag en communicatie. Veel hangt af van de wisselwerking tussen ondernemer en de medewerkers. Ondernemers zouden vaker de dilemma’s van hun bedrijfsvoering moeten durven delen met hun werknemers. Erna Berends: “Maak inzichtelijk waar het bedrijf staat en waar je naar toe wilt. Welke investeringen zou je kunnen doen als je veel bespaart op brandstof en wat zit er dan voor de werknemers in het vat? Waarom zou je als ondernemer de medewerkers niet zélf de mogelijkheid geven om de machine na een werkdag ‘uit te lezen’? Geef hem niet alleen de verantwoordelijkheid over de machine, maar deel ook het inzicht in de gevolgen van zijn werkwijze.”

Zo geven ondernemers en medewerkers op die manier dubbel invulling geven aan het begrip ‘duurzaam ondernemen’. Daarvoor is veel scholing nodig, niet alleen technisch en vakinhoudelijk, maar zeker ook over gedrag en communicatie. Erna Berends: “Wij zeggen: zonder scholing is er géén ontwikkeling.”

Meer weten over de training brandstofbesparing bij PTC+?
www.ptcplus.com
www.cumela.nl

Erna Berends: “Brandstofbesparing is een kwestie van heel bewust met je werk bezig zijn.”

Trainer Robert Janssen over taaie kost van de mechanica:

'ZODRA JE HET SNAPT, ZIET DE WERELD ER ANDERS UIT'

Wiskunde. Mechanica. Voor sommigen is het taaie kost, dat hoef je PTC+-trainer Robert Janssen niet uit te leggen. "Ik ben zelf ook altijd praktisch ingesteld geweest. Maar met stevig doorzetten kun je ver komen. Dat houd ik mijn leerlingen ook voor. Als ze eenmaal het inzicht in de mechanica hebben verworden, ziet de wereld er anders uit".

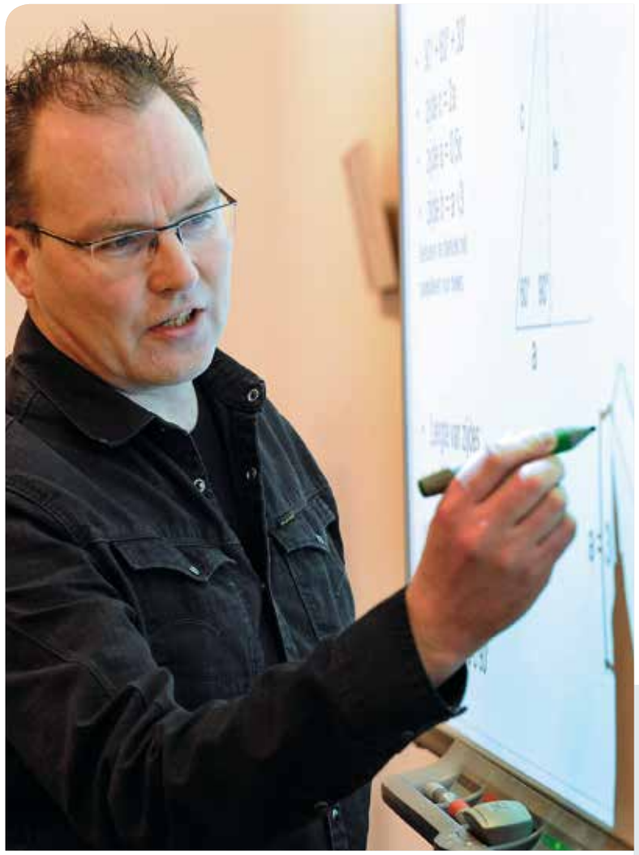

Robert Jansen kan zich goed voorstellen dat praktisch ingestelde leerlingen moeite hebben met de theorie. "Mechanica is ook een kwestie van doorzetten."

Robert Janssen is de nieuwe aanwinst onder de techniektrainers bij PTC+. Ook hij geeft vanzelfsprekend trainingen volgens het bekende didactische principe dat bij PTC+ geldt: Learning by doing. Ook voor de theoretische vakken geldt wat hem betreft hetzelfde: Mechanica kun je alleen leren door doen. "Ik ben nu zelf bezig mijn HTS-diploma te halen en ben begonnen aan mijn laatste jaar. Het is geen makkelijke studie: ook ik moet het hebben van hard werken, ja vaak van 's morgens vroeg tot 's avonds laat. Met inzet kun je ver komen, dat wil ik mijn leerlingen ook graag meegeven."

Valt niet mee

"Ik kan goed begrijpen dat het voor praktisch ingestelde BBL-leerlingen niet meevalt om een hele middag of ochtend geconcentreerd te blijven tijdens de uitleg. Er wordt daarom nogal eens bij dit vak gezucht en dan ook nog de mechanica-opdrachten voor na de les. Ik probeer de lessen zoveel mogelijk een praktische invulling te geven. Aan de theorie is niet te ontkomen. Maar zodra ze de basiskennis enigszins beheersen zoek ik er praktische voorbeelden bij om inzicht te vergroten. Soms lukt dat nu al heel goed, maar naarmate ik meer thuis raak bij PTC+ zal dat nog beter gaan."

Robert kent de valkuilen waarmee praktijkleerlingen te maken krijgen. Ze moeten nu eenmaal onvermijdelijk beschikken over een behoorlijk deel theoretische bagage, om zich technisch te kunnen ontwikkelen. "Over het vak krijg ik van hen in het begin nogal eens de opmerking dat ze het later nooit meer zullen gebruiken. Dan zeg ik: "Mechanica is net als fietsen. Je leert het niet door te praten, maar door te doen. En als je het eenmaal onder de knie hebt, verleer je het nooit meer. Zo is het met mechanica ook. Het verandert je kijk op de wereld."

Ervaring

Robert (45) zat als kind al op de boerderij. Voorheen werkte hij onder andere bij een loonbedrijf in Kekerdom en later bij een loonbedrijf in het Duitse Kalkar; allemaal in de buurt van zijn woonplaats Ooij, iets ten oosten van Nijmegen. "Ik heb bij die bedrijven in totaal meer dan vijftien jaar ervaring opgedaan. Ik was er onder meer verantwoordelijk voor het afstellen van de machines op het product en reparaties en onderhoud. Ik heb bovendien ervaring opgedaan als leidinggevende. Bij het bedrijf in Duitsland werkten we met een relatief klein machinepakket, toegesneden op percelen met zeer grote oppervlaktes. Het was een intensief bestaan, met lange werkdagen en korte nachten."

Op een gegeven moment kwam de kans voorbij om demonstrateur bij Louis Nagel te worden. De overstap naar John Deere was gemaakt. Hij ging aan de slag als demonstrateur en productspecialist van professionele en specialistische tuin- en parkmachines, waaronder precisie-grasmaaiers. Daar ging een nieuwe wereld voor hem open: die van de golfbanen en de sportvelden. "Als je in die sector goed advies wilt kunnen uitbrengen, moet je ook kunnen meepraten over de sport. Op zich heb ik niks met balsporten, maar ik heb het wel gespeeld. Je moet als productspecialist voelen, zien en ervaren wat spelers van het gras verwachten om met die kennis klanten en dealers correct te woord te kunnen staan. De manier waarop het gras wordt gemaaid heeft een grote invloed op het spel. Bij golf is het heel belangrijk dat de toppen van de plantjes exact op één lijn liggen, zodat de richting en de loop van het balletje niet wordt verstoord."

Gras, maaien, precisie en trainen

En zo komt het dat het maaien van de 'fairway', de 'approach' en de 'green' voor Robert geen geheimen meer kent. Net zomin als het maaien van het heilige gras van De Kuip of de Amsterdam Arena. Toen aan het importeurschap van Louis Nagel een einde kwam, ging Robert bij een dealer als servicemanager aan de slag, totdat de crisis en opnieuw zwaar weer veroorzaakte. Nu gaat Robert trainingen verzorgen bij PTC+, met name voor de tuin- en parkproducten van John Deere. "Daaronder vallen dus ook de precisiemachines die voor voetbalvelden en golfbanen worden gebruikt. Ik had al ervaring met het geven van monteur en gebruikerstrainingen, de stap was dus niet groot. "

Wat is gebleven is zijn fascinatie voor het perfecte grasveld. Als je in Ooij wil weten waar Robert woont, kijk dan naar het mooiste en groenste gazon van het dorp: dáár moet je zijn. Over zijn woon- en leefomstandigheden is overigens nog wel meer bijzonders te vertellen: de villa waar hij zijn intrek heeft genomen, deelt hij samen met nog vier kornuiten uit het dorp. "We kennen elkaar van vroeger, van school, van stappen. Nee, het is geen huis vol vrijgezellen, althans niet meer. Robert: "Sinds twee jaar deel ik een groot deel van mijn leven met mijn vriendin Saskia. Of we samenwonen? Zo langzaamaan eigenlijk wel ja, ik ben veel bij haar, het gaat prima samen en we timmeren aardig aan toekomstplannen. Voor mijzelf moet ik eerst mijn HTS-diploma halen". Gelukkig staat Saskia daar achter want tot die tijd gaat daar zeker nog veel vrije tijd aan op.

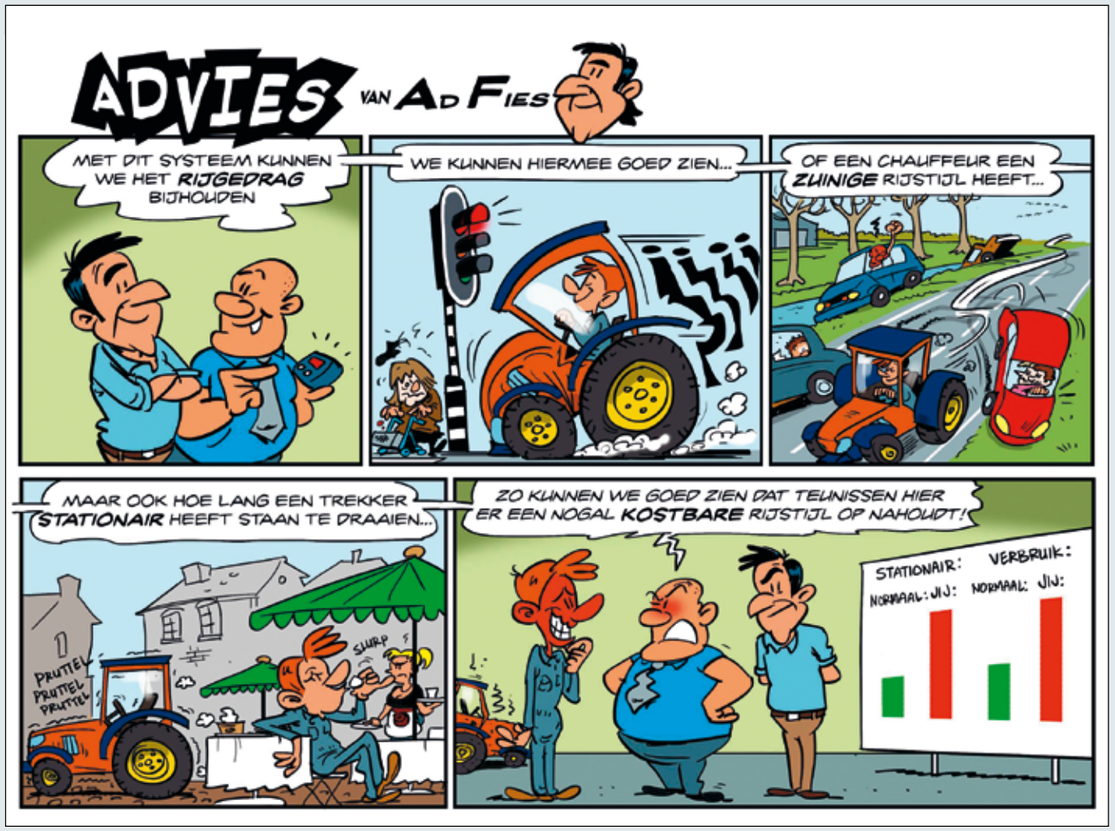

Expertisecentrum **Mobiele Techniek**

VOLG DE TRAINING BRANDSTOFBESPARING BIJ PTC+

BRANDSTOFPRIJZEN STIJGEN

De prijzen van brandstoffen zijn de afgelopen jaren fors opgelopen. De prijs van diesel is zelfs meer dan verdubbeld.

ZUINIG RIJDEN EN WERKEN IS AAN TE LEREN

Economisch rijden en werken begint bij bewustwording van de kritische punten.

In deze training leert uw chauffeur/machinist nog efficiënter om te gaan met de machine of werktuig. Door efficiënt gebruik, verminderen uw brandstofkosten aanzienlijk!

Ook brandstof besparen? Kijk op www.ptcplus.com

LEARNING BY DOING

Meer info: Neem dan via e-mail contact op met Harrie Woudwijk, h.woudwijk@ptcplus.com of telefonisch op nummer 06 53 14 86 93.